

Sygn. akt I C 1969/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 kwietnia 2018 r.

Sąd Okręgowy w Świdnicy Wydział I Cywilny

w składzie :

Przewodniczący: SSO Jerzy Habaj

Protokolant: Katarzyna Drożdż

po rozpoznaniu w dniu 24 kwietnia 2018 r. w Świdnicy

sprawy z powództwa (...) Banku Spółki Akcyjnej z siedzibą w W.

przeciwko K. K. (1) i U. K. (1)

o zapłatę

na skutek zarzutów pozwanych od nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym

I. uchyla nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym wydany przez Sąd Okręgowy w (...) w dniu 13 marca 2017 r. w sprawie sygnatura akt INc 32/17 wobec pozwanych: K. K. (1) i U. K. (1) w części, tj. ponad kwotę 192.543,44 zł (sto dziewięćdziesiąt dwa tysiące pięćset czterdzieści trzy złote i czterdzieści cztery grosze) oraz co do odsetek ustawowych za opóźnienie od dnia 16 lutego 2017 r. do dnia 13 grudnia 2017 r., zaś w pozostałej części nakaz przeciwko pozwanym K. K. (1) i U. K. (1) utrzymuje w mocy;

II. zasądza solidarnie od pozwanych na rzecz powoda kwotę 3.600 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt IC 1969/17

UZASADNIENIE

Strona powodowa (...) Bank Spółka Akcyjna z siedzibą w W. wniosła o:

- 1) orzeczenie nakazem zapłaty, że pozwani mają zapłacić solidarnie na jej rzecz kwotę 203.793,21 zł, wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie, o których mowa w art. 481 § 2 k.c., liczonymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, w ciągu dwóch tygodni od daty doręczenia nakazu zapłaty;
- 2) zasądzenie od pozwanych solidarnie na jej rzecz zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych i opłaty skarbowej od pełnomocnictwa;
- 3) rozpoznanie sprawy w postępowaniu nakazowym.

W przypadku złożenia w terminie przez pozwanych zarzutów do nakazu zapłaty, strona powodowa wniosła o wydanie wyroku utrzymującego w mocy nakaz zapłaty.

W uzasadnieniu strona powodowa podała, że pozwani K. i U. K. (2) oraz P. i K. C. w dniu 1 października 2012 r. zawarli z (...) Bank (...) Spółka Akcyjna umowę pożyczki hipotecznej nr (...). Na podstawie umowy bank udostępnił pozwanym kwotę pożyczki w wysokości 205.073,72 zł, a pozwani zobowiązali się do jej terminowej spłaty. Wierzytelność, powstałą z tytułu udzielonej pożyczki, a także roszczenia o odsetki i inne roszczenia o świadczenia uboczne, w tym

opłaty i prowizje, zabezpieczono poprzez ustanowienie hipoteki umownej na nieruchomościach opisanych w umowie pożyczki. W związku z brakiem dokonywania wpłat przez pozwanych, a tym samym niewywiązaniem się z warunków pożyczki, wyżej wymieniona umowa została wypowiedziana. Pozwani, otrzymując oświadczenie o wypowiedzeniu umowy zostali wezwani do spłaty zadłużenia. Z uwagi na brak spłaty wyżej wymienionej zaległości w terminie określonym w wypowiedzeniu umowy, zobowiązanie pozwanych z dniem 5 września 2015 r. zostało postawione w stan wymagalności.

Sąd Okręgowy w (...) w sprawie o sygn. akt INc 32/17 w nakazie zapłaty w postępowaniu nakazowym z dnia 13 marca 2017r. nakazał pozwany K. K. (1), U. K. (1), P. C. i K. C. aby zapłacili solidarnie stronie powodowej (...) Bank Spółce Akcyjnej z siedzibą w W. kwotę 203.793,21 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia 16 lutego 2017 r. do dnia zapłaty oraz kwotę 9.765 zł tytułem zwrotu kosztów procesu w terminie dwóch tygodni od dnia doręczenia nakazu albo wnieśli w tym terminie zarzuty.

Nakaz zapłaty w stosunku do P. C. uprawomocnił się z dniem 24 marca 2017r., a w stosunku do pozwanej K. C. – z dniem 6 kwietnia 2017r.

Pozwani K. i U. K. (2) wnieśli w terminie zarzuty od nakazu zapłaty.

W uzasadnieniu przyznali, że zawarli wraz z P. i K. C. umowę pożyczki hipotecznej, jednak w 2015r. ich sytuacja finansowa uległa pogorszeniu – U. K. (1) straciła pracę, a K. K. (1) zmienił pracę w związku ze zmniejszeniem się jego wynagrodzenia. Obecnie pozwany jest zatrudniony na podstawie umowy, która gwarantuje mu wyższe wynagrodzenie i możliwość spłaty pożyczki. Pozwana natomiast podjęła pracę w (...), co wpłynęło na poprawę ich sytuacji finansowej, o czym świadczy częściowe spłacanie należności - od początku 2017r. płacą wyższe raty niż proponowane przez bank.

Pismem procesowym z dnia 13 grudnia 2017r. strona powodowa w związku z dokonywanymi przez pozwanych wpłatami po dniu wniesienia pozwu, ograniczyła żądanie w ten sposób, że wniosła ostatecznie o:

- 1) zasądzenie od pozwanych solidarnie na rzecz strony powodowej kwoty 181.358,21 zł wraz z dalszymi odsetkami ustawowymi za opóźnienie, o których mowa w art. 481 § 2 k.c, liczonymi od tej kwoty od dnia 13 grudnia 2017 r.;
- 2) zasądzenie od pozwanych solidarnie na rzecz strony powodowej kwoty 11.185,23 zł tytułem dalszych odsetek ustawowych za opóźnienie, o których mowa w art. 481§2 k.c, liczonymi od dnia wniesienia pozwu do dnia 13 grudnia 2017 r.;
- 3) zasądzenie od pozwanych solidarnie na rzecz strony powodowej kosztów zastępstwa procesowego.

W pozostałym zakresie strona powodowa cofnęła powództwo wraz ze zrzeczeniem się roszczenia.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Pozwani K. i U. K. (2) oraz P. i K. C. w dniu 28 września 2012 r. zawarli z (...) Bank (...) Spółka Akcyjna umowę pożyczki hipotecznej nr (...). Na podstawie umowy bank udostępnił pozwany kwotę pożyczki w wysokości 205.073,72 zł. Zgodnie z § 7 pkt 1 umowy, pożyczkobiorcy zobowiązali się do spłaty udzielonej pożyczki wraz z należnymi opłatami i odsetkami umownymi w 240 ratach kapitałowo-odsetkowych, płatnych 25 dnia każdego miesiąca (data płatności), na rachunek (...) Bank (...) S.A.

Wierzytelność, powstała z tytułu udzielonej pożyczki, a także roszczenia o odsetki i inne roszczenia o świadczenia uboczne, w tym opłaty i prowizje, zabezpieczono poprzez ustanowienie hipoteki łącznej umownej na pierwszym miejscu do kwoty 410.147,44 zł na rzecz banku na nieruchomości stanowiącej budynek mieszkalny wraz z działką gruntu zlokalizowanej w miejscowości R. przy ul. (...), dla której Sąd Rejonowy w (...),(...) Wydział w N. prowadzi księgę wieczystą nr (...) oraz na nieruchomości stanowiącej lokal mieszkalny położony w miejscowości R. przy ul. (...), dla której Sąd Rejonowy w (...), (...) Wydział w N. prowadzi księgę wieczystą nr (...).

Zgodnie z § 10 pkt 1 umowy pożyczki niespłaconą w dacie płatności określonej w umowie ratę pożyczki bank od dnia następnego traktuje jako zadłużenie przeterminowane. Od kwoty niespłaconego kapitału pożyczki bank nalicza i pobiera odsetki karne według zmiennej stopy procentowej, określonej jako czterokrotność stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego (...). Pożyczkobiorcy zgodnie z § 10 pkt 2 i 3 umowy zobowiązali się ponosić również inne koszty związane z niewykonaniem przez nich zobowiązań wynikających z niniejszej umowy, w tym koszty opłaty za upomnienie w wysokości 30 zł i koszty opłaty za wezwanie do zapłaty w wysokości 30 zł. Skutkiem niedotrzymania warunków umowy pożyczki w postaci braku płatności po powstaniu wymagalnej zaległości było uprawnienie banku do wypowiedzenia umowy pożyczki i wystawienia bankowego tytułu egzekucyjnego.

Dowód: umowa pożyczki hipotecznej nr (...) z 28.09.2012 r. k. 6-7,

wydruk odpisu zwykłego z księgi wieczystej nr: (...) i (...) k.29-39,

W związku z zaprzestaniem dokonywania wpłat przez pozwanych, a tym samym niewywiązaniem się z warunków umowy, umowa pożyczki hipotecznej została im wypowiedziana. Pozwani, otrzymując oświadczenie o wypowiedzeniu umowy, zostali wezwani do spłaty zadłużenia.

Z uwagi na brak spłaty wyżej wymienionej zaległości w terminie określonym w wypowiedzeniu umowy, zobowiązanie pozwanych z dniem 5 września 2015 r. zostało postawione w stan wymagalności.

Bank wezwał pozwanych do zapłaty wymagalnego zadłużenia. Zarówno w terminie określonym w wezwaniu do zapłaty, jak i w okresie do dnia wniesienia powództwa, zadłużenie nie zostało przez pozwanych uregulowane.

Strona powodowa w dniu 14 lutego 2017r. wystawiła wyciąg z ksiąg bankowych nr (...)/(...)/(...), z którego wynika że na dzień jego sporządzenia na kwotę wymagalnego zadłużenia składała się należność główna w kwocie 178.644,99 zł oraz odsetki od zobowiązania przeterminowanego w kwocie 25.148,22 zł.

Dowód: wyciąg z ksiąg banku (...)/(...)/(...) z dnia 14 lutego 2017 r. k. 5,

wypowiedzenie umowy skierowane do pozwanych wraz ze zwrotnym potwierdzeniem odbioru k. 8-15,

przedsądowe wezwanie do zapłaty skierowane do pozwanych k.16-19,

kserokopia pisma banku z 28.09.2016r. k. 71-72,

kserokopia pisma banku z 30.11.2016r. k. 76,

kserokopia pisma pozwanych z 14.11.2016r. k. 77,

Pozwani dążyli do zawarcia ugody ze stroną powodową. Do jej zawarcia jednak nie doszło ze względu na niespełnienie przez pozwanych podstawowych warunków zaproponowanych przez bank, w tym dokonania wpłaty uwierzytelniającej w wysokości 41.380 zł.

Po dniu wniesienia pozwu, pozwani dokonali dobrowolnie 10 wpłat na łączną kwotę 25.000 zł. Suma ta w całości została zaksięgowana przez bank na poczet kapitału.

Bezsporne.

W związku z połączeniem (...) Bank S.A. w W. z (...) Bank (...) Spółka Akcyjna w trybie art. 492 § 1 pkt 1 Kodeksu spółek handlowych, (...) Bank S.A. w W. uchwałą z dnia 25 maja 2015 r. przejął (...) Bank (...) S.A. Z dniem przejęcia (...) Bank S.A. wszedł we wszystkie prawa i obowiązki (...) Bank (...) S.A.

dowód: odpis (...) Bank S.A. w W. k. 21-28,

Ustaleń faktyczny dokonano na podstawie dokumentacji przedłożonej przez strony. Autentyczności dowodów z dokumentów żadna ze stron nie kwestionowała, nie budziły one również zastrzeżeń Sądu.

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 720 § 1 k.c., przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości.

Z kolei w myśl art. 3 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (t.j. Dz. U. z 2016 roku, poz. 1528) przez umowę o kredyt konsumencki rozumie się umowę o kredyt w wysokości nie większej niż 255.550 zł (po wejściu w życie nowelizacji ustawy o kredycie konsumenckim tj. po dniu 18 grudnia 2011 r.), albo równowartość tej kwoty w walucie innej niż waluta polska, który kredytodawca w zakresie swojej działalności udziela lub daje przyrzeczenie udzielenia konsumentowi, przy czym za umowę o kredyt konsumencki uważa się między innymi umowę pożyczki.

Przy umowie pożyczki, głównymi świadczeniami stron są: po stronie pożyczkodawcy udostępnienie określonych środków finansowych do korzystania na określony okres czasu, a ze strony pożyczkobiorcy, zwrot tych środków (tak zwany depozyt nieprawidłowy). Umowa pożyczki została przy tym ukształtowana w kodeksie cywilnym w taki sposób, że co do zasady może być zarówno umową odpłatną, jak i nieodpłatną. W przypadku zawarcia przez strony odpłatnej umowy pożyczki, wynagrodzenie pożyczkodawcy winno być wyraźnie określone w umowie. Zwyczajowo formę wynagrodzenia za korzystanie z cudzego kapitału stanowią odsetki, ewentualnie zapłata prowizji. Odsetki, obok prowizji za udzielenie pożyczki, stanowią wynagrodzenie pożyczkodawcy za korzystanie przez kredytobiorcę z jego środków finansowych.

Bezsporną okolicznością w niniejszej sprawie jest, że pozwani zawarli ze stroną powodową dnia 28 września 2012r. umowę pożyczki (kredytu konsumenckiego).

Strona powodowa dochodziła w postępowaniu zapłaty kwoty 181.358,21 zł wraz z dalszymi odsetkami ustawowymi za opóźnienie, o których mowa w art. 481 § 2 k.c. liczonymi od tej kwoty od dnia 13 grudnia 2017 r. tytułem niespłaconego kapitału głównego oraz kwoty 11.185,23 zł tytułem dalszych odsetek ustawowych za opóźnienie.

Pozwani przyznali, że posiadają zadłużenie względem banku, jednak wynika ono z pogorszenia się ich sytuacji majątkowej. Obecnie sytuacja ta uległa poprawie i nadal zamierzają spłacać pożyczkę udzieloną przez bank.

Zdaniem Sądu, powództwo zasługiwało na uwzględnienie.

Pozwani w toku niniejszego postępowania nie negowali faktu zawarcia ze stroną powodową umowy pożyczki, nie zaprzeczali również, aby posiadali zadłużenie wobec banku, nie kwestionowali też dochodzonej przez stronę powodową wysokości należności. Ich zarzuty sprowadzały się głównie do deklaracji, że będą spłacać umowę pożyczki w taki sam sposób, lub niekiedy wyższy, niż wynikało to z zawartej przez nich umowy. Pozwani natomiast nie kwestionowali skuteczności wypowiedzenia im umowy pożyczki, nie przedłożyli również proponowanego harmonogramu spłat kredytu, ani żadnej pisemnej deklaracji, która mogłaby uzasadniać brak konieczności dochodzenia należności na drodze sądowej.

Słuszność ma natomiast strona powodowa, że uiszczenie przez pozwanych już po wypowiedzeniu im umowy pożyczki hipotecznej poszczególnych kwot tytułem spłaty zadłużenia, traktować należy jako niewłaściwe uznanie długu. Uznanie niewłaściwe długu jest bowiem jedynie oświadczeniem wiedzy dłużnika o istnieniu długu (bycia przez niego dłużnikiem) i nie musi towarzyszyć mu zamiar ani nawet świadomość wywołania jakichkolwiek skutków prawnych, związanych np. z przerwą biegu przedawnienia roszczenia. Powszechnie przyjmuje się, że wszelkie prośby kierowane do wierzyciela, np. o rozłożenie należności na raty, odroczenie terminu płatności, umorzenie odsetek, czy też częściowa spłata długu stanowią uznanie niewłaściwe długu, chociażby nie doszło do porozumienia pomiędzy wierzycielem a

dłużnikiem. Uznanie niewłaściwe stanowi przyznanie przez dłużnika wobec wierzyciela istnienia długu, przy czym nie ma ono charakteru czynności prawnej, a jedynie przyznaniem obowiązku świadczenia wynikającego z innego źródła. Chodzi zatem o taką aktywność dłużnika, która z jednej strony stanowi potwierdzenie długu, dzięki czemu powstaje dowód jego istnienia, a z drugiej - rodzi po stronie wierzyciela uzasadnione oczekiwanie na dobrowolne spełnienie świadczenia.

Zgodnie z brzmieniem art. 455 k.c. jeżeli termin spełnienia świadczenia nie jest oznaczony ani też nie wynika z właściwości zobowiązania, dłużnik powinien spełnić świadczenie niezwłocznie po wezwaniu przez wierzyciela do jego spełnienia.

Nie ulega wątpliwości, że na dzień skierowania wypowiedzenia umowy pożyczki pozwani posiadali zadłużenie wobec banku. Strona powodowa wzywała pozwanych do uregulowania należności jednak nie odniosło to skutku w postaci spłaty zobowiązania. Strona powodowa wykazała w wyczerpujący sposób, że pozwani zaprzestali spłacania rat pożyczki i konieczne było – zgodnie z postanowieniami umowy – wypowiedzenie im tej umowy. Wypowiedzenie to zostało skutecznie doręczone pozwanym, co potwierdziło przedłożone wypowiedzenia umowy z potwierdzeniem nadania. Wraz z wypowiedzeniem umowy pożyczki, stały się wymagalne raty płatne (a niespłacone dotąd przez pozwanych) do dnia wytoczenia powództwa wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie, a także – wszystkie następne kwoty, których termin płatności przypadał w okresie po dacie wytoczenia powództwa, a które zostały postawione w stan wymagalności na skutek wypowiedzenia umowy pożyczki.

Zgodnie z art. 496 k.p.c. po przeprowadzeniu rozprawy [po skutecznym wniesieniu zarzutów] sąd wydaje wyrok, w którym nakaz zapłaty w całości lub w części utrzymuje w mocy albo go uchyla i orzeka o żądaniu pozwu, bądź też postanowieniem uchyla nakaz zapłaty i pozew odrzuca lub postępowanie umarza.

Biorąc pod uwagę powyższe, Sąd uznał powództwo za uzasadnione w całości, jednak na skutek częściowego cofnięcia pozwu przez stronę powodową uchylił w części nakaz zapłaty z dnia 13 marca 2017r. w stosunku do pozwanych K. i U. K. (1) – ponad kwotę 192.543,44 zł.

O odsetkach ustawowych za opóźnienie orzeczono na podstawie art. 481 § 1 i 2 k.c., zgodnie z którym jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Odsetki ustawowe za opóźnienie od należności dochodzonej przez bank należało liczyć od dnia wniesienia pozwu do dnia 13 grudnia 2017r. (tj. do dnia poprzedzającego częściowe cofnięcie pozwu przez stronę powodową).

Strona powodowa cofnęła pozew w części i ograniczyła żądanie pozwu, jednak skoro nastąpiło to po wszczęciu procesu i dopiero po dokonaniu częściowej spłaty przez pozwanych, to pozwanych należy uznać za stronę przegrywającą spór co do zasądzonej należności przez Sąd, ale również w zakresie dokonanych wpłat. Za stronę przegrywającą sprawę należy bowiem uważać także pozwanego, który w toku procesu spełnił dochodzone od niego świadczenie, czym zaspokoił roszczenie powoda, wymagalne w chwili wytoczenia powództwa (wyrok Sądu Najwyższego z 21.07.1951 r., sygn. akt C 593/51).

Wobec tego, na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. Sąd zasądził solidarnie od pozwanych na rzecz strony powodowej kwotę 3.600 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.